

KLUB POSLANIKA
Podgorica, 09.12.2018.godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	9. 12	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-36		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

SKUPŠTINA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Ivan Brajović

Poštovani predsjedniče Brajoviću,

Obavještavam Vas da ću na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Kluba Socijaldemokratske partije Crne Gore, postaviti pitanje na Sedmoj (posebnoj) sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja koja će se održati 12. decembra 2018.godine, predsjedniku Vlade, g-dinu Dušku Markoviću.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK KLUBA POSLANIKA

mr Raško Konjević

Poštovani predsjedniče Vlade,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Svaka uspješna ekonomska politika i politika u cjelini rezultira poboljšanjem kvaliteta života građana, koji se prvenstveno ogleda u visini njihovih zarada i unaprijeđenom društvenom ambijentu u kojem će osjećaj i percepcija pravde biti snažno izraženi, a vladavina prava jedan od ključnih stubova demokratskog društva.

Svakodnevno smo u prilici da čujemo ocjene iz Vlade kako su prethodna i ova godina izuzetno uspješne za crnogorsku ekonomiju. Da li mislite da i građani mogu da izvedu takav zaključak, posebno oni koji zarade ostvaruju u sektoru obrazovanja, zdravstva ili sektoru bezbjednosti? Da li mislite da su zarade u ovim, a i drugim segmentima takve da građanima i njihovim porodicama mogu da obezbjede adekvatan kvalitet života?

Vlada je predložila Budžet za 2019.godinu koji, i pored ocjena iz Vlade o uspješnoj 2017-oj i 2018-oj, ne predviđa povećanje zarada u ključnim sektorima koji čine državnu upravu. Da li smatrate da su zarade, ljekara i medicinskog osoblja, prosvjetnih radnika ili pripadnika sektora bezbjednosti adekvatne i u korelaciji sa ocjenama o rezultatima ekonomske politike u prethodne dvije godine?

I pored obećanja ministra finansija, javno datog pred poslanicima, Vlada nije za 2019-tu godinu predvidjela povećanje minimalne zarade i smanjenje opterećenja prema poslodavcima.

Predsjedniče Vlade,

“Vladavina prava je jedina garancija trajnosti države i njenog daljeg demokratskog razvoja” ocjena je koja može da se čuje i iz Vlade i iz Vaše partije. Zakon mora da poštuju svi i da budu jednaki pred njim, poručuju nam i najviši zvaničnici sudske vlasti. Da li, predsjedniče Vlade, mislite da nosioci javnih funkcija, bilo bivši ili sadašnji, treba da imaju bilo kakav povlašćen status pred zakonom i da li mislite da institucije crnogorske države svojim postupanjem pokazuju i daju javnosti takve primjere?

Odgovor zahtijevam i u pisanoj formi.

OBRAZLOŽENJE

Zarade ljekara, prosvjetnih radnika ili pripadnika službi bezbjednosti nijesu se godinama značajnije uvećavale. Građani koji rade u ovim segmentima uprave, treba zajedno sa drugima da čine srednji sloj koji živi od svoga rada.

Vladavina prava podrazumijeva, pored ostalog jednakost pred zakonom svih bez obzira na njihovu oartijsku ili neku drugu pripadnost.

POSLANIK

mr Raško Konjević

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	31. 12 20 18 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-36/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01 - 5195
Podgorica, 26. decembar 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 12. decembra 2018. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S uvažavanjem,

Duško Marković

POSLANIČKO PITANJE

Predsjedniče Vlade,

Svaka uspješna ekonomska politika i politika u cjelini rezultira ili bi trebalo da rezultira poboljšanjem kvaliteta života građana, koji se prvenstveno ogleda u visini njihovih zarada i unaprijeđenom društvenom ambijentu u kojem će osjećaj i percepcija pravde biti snažno izraženi, a vladavina prava jedan od ključnih stubova demokratskog društva.

Svakodnevno smo, pa i sada, u prilici da čujemo ocjene iz Vlade kako su prethodna i ova godina izuzetno uspješne za crnogorsku ekonomiju. Da li mislite da i građani mogu da izvedu takav zaključak? Posebno recimo oni koji zarade ostvaruju u sektoru obrazovanja, u sektoru zdravstva ili u sektoru bezbjednosti – to čini tri četvrtine državne uprave, tu radi 31.000 ljudi. Da li mislite da su zarade u ovim, a i drugim segmentima takve da građanima i njihovim porodicama mogu da obezbijede adekvatan kvalitet života?

Vlada je predložila Budžet za 2019.godinu koji, i pored ocjena Vlade o uspješnoj '17. i '18, gle čuda, ne predviđa povećanje zarada u ključnim sektorima koji čine državnu upravu. Da li smatrate da su zarade, ljekara i medicinskog osoblja, prosvjetnih radnika ili pripadnika sektora bezbjednosti adekvatne i što je važnije u korelaciji sa ocjenama o rezultatima ekonomske politike u protekle dvije godine?

I pored obećanja ministra finansija, predsjedniče Vlade, i pored Vašeg stava da bi povećanje minimalne zarade izazvalo povećanje nezaposlenosti odmah nakon toga dvije vlade iz Evropske unije – jedna hrvatska, a druga francuska su povećale minimalnu zaradu nakon našeg posljednjeg razgovora.

Predsjedniče Vlade,

Citiram: „Vladavina prava je jedina garancija trajnosti države i njenog daljeg demokratskog razvoja“ – slažem se s ovom ocjenom iako je stav Demokratske partije socijalista – koja može da se čuje i iz Vlade. Zakon moraju da poštuju svi i da budu jednaki pred njim, poručuju nam i najviši zvaničnici sudske vlasti.

Za Vas, predsjedniče, pitanje: Da li mislite da nosioci javnih funkcija, bilo bivši ili sadašnji, treba da imaju bilo kakav povlašćen status pred zakonom i da li mislite da institucije crnogorske države svojim postupanjem pokazuju i javnosti daju takve primjere o jednakosti pred zakonom?

OBRAZLOŽENJE

Predsjedniče Vlade,

Ovo je platna lista ljekara-specijaliste sa 25 godina radnog staža. Znaete kolika mu je plata pored svih rezultata ekonomske politike u posljednje dvije godine? Plata ljekara-specijaliste sa 25 godina radnog staža je u neto iznosu 760 eura. 25 godina radnog staža da ne govorim koliko školovanja. Dakle, platna lista. Imam ih još nekoliko. Ova je vrlo slikovita.

Predsjedniče Vlade,

budžet Fonda zdravstva je 2016. godine iznosio, kada je usvojen u ovom Parlamentu, 181 milion eura. Budžet za 2016. godinu 181 milion eura. Budžet Fonda zdravstva u planu budžeta je 237 miliona eura. To je 56 miliona eura više. Logično pitanje predsjedniče Vlade: ako se ne povećavaju zarade – đe su pare? 181 milion eura 2016. godine je budžet Fonda zdravstva usvojen u ovom Parlamentu. U Prijedlogu budžeta je 237 miliona eura. 56 miliona eura je veći budžet za tri godine, a plata ljekara-specijaliste sa 25 godina radnog staža je 760 eura.

Ja postavljam jednostavno pitanje: đe je 56 miliona eura ako, predsjedniče Vlade, za povećanje koje je traženo 2017. godine u bruto iznosu koji iznosi 12 miliona eura na godišnjem nivou. Budžet fonda zdravstva je 56 miliona veći, nema povećanja zarada, dakle toliki je iznos povećanog budžeta. Građani izdvajaju za budžet Fonda zdravstva. Nema povećanja zarada ljekara. Svi prihodi koji se ostvaruju su prihodi građana. 56 miliona eura je veći budžet. Nimate povećanje zarada, nijesam primjetio da smo toliko razvili zdravstvenu infrastrukturu u protekle tri godine i ključno pitanje: da li predsjedniče Vlade, ako izdvajamo 56 miliona eura više u protekle tri godine, to Vam dođe skoro trećina budžeta je veći, da li Vi mislite da je za taj procentualni iznos kvalitet zdravstvene zaštite u Crnoj Gori bolji? Jer bismo morali da znamo kao građani za šta dajemo novac?

ODGOVOR

Poslaniče Konjeviću,

Naravno pripremio sam odgovor na Vaše pitanje. Saopštiću Vam ga, ali vjerujem da ćemo i nastaviti razgovor jer ste imali veoma specifičan pristup. Rekao bih, iz onoga što ste govorili, da se nikada niste bavili finansijama, da niste ekonomista, da nikada niste bili član Vlade, a posebno nikada ministar finansija.

Ali ostavimo to u nastavku dijaloga. Za ovo što sam rekao navešću konkretne primjere - naravno neslaganja sa Vama i na neki način čuđenja sa Vašim pristupom jer ste kao ministar finansija bili mnogo strožiji, neizdašni, nekooperativni. Bili ste veoma grubo kao ministar finansija. Danas vidim da ste veoma široke ruke kada taj novac zarađuje neko drugi. Ali dobro.

Poslaniče Konjeviću,

Svih pet pitanja koja ste mi postavili koristeći institut Premijerskog sata i mogućnost da mi postavite pitanje, zavređuju punu pažnju crnogorske javnosti. Baš zato želim da se još jednom osvrnem na ono što je Vlada u prethodne dvije godine postigla, ali i na ono šta smo planirali za narednu godinu. Vi govorite o tri godine, ja govorim o dvije godine. U treću tek treba da uđemo.

Pitanje zarada, i pitanje standarda zaposlenih u sektoru obrazovanja, zdravstva i bezbjednosti, korelacija sa rezultatima ekonomske politike – najbolje se daju komentarisati na osnovu konkretnih podataka i činjenica.

Dakle, uvaženi poslaniče,

Ova Vlada već predlaže treći budžet, kojim se tekuća potrošnja u potpunosti finansira iz izvornih prihoda. Nema zaduživanja radi potrošnje, vjerujem da ste to registrovali. U javnim sektorima isplaćujemo onoliko koliko možemo da prihodujemo, bez novih opterećenja za privredu i građane i želimo da tako ostane.

Da li se iz činjenice da je crnogorska ekonomija rasla stopom od 4,7% u 2017. i 4,8% prosječno u prvoj polovini 2018. godine može izvesti zaključak da se radi o izuzetno uspješnom periodu našeg razvoja? Reći ću – veliko DA. Itekako! Pored ostalog i zato što su prihodi u 2017. bili veći za 79 miliona u odnosu na 2016. godinu, a u jedanaest mjeseci 2018. godine za 181 milion u odnosu na isti period 2017. godine. Ministar finansija i ja očekujemo da će to možda biti i punih 200 miliona.

Ali da zastanemo ovdje. Svi dobro znamo za disbalans prihoda i rashoda (zbog toga ste me i začudili) koji prati naše javne finansije. Naime, deficit Budžeta u 2016. godini bio je 3,4% BDP, u 2017. godini 5,5% BDP, a deficit za 2018. godinu procjenjuje se na oko 3,8% BDP.

Ovo znači da rast ekonomije ne uspijeva da pokrije troškove otplate kredita i pripadajućih kamata, uključujući i izgradnju autoputa, kao ni sve one troškove Kapitalnog budžeta, odnosno razvoja zemlje. Više puta sam ovdje rekao da se ne zadužujemo za potrošnju, ali se zadužujemo za otplatu obaveza koje ima Država prema svojim kreditorima i zadužujemo se za razvoj. Dakle, bez razvoja nema para, nema većih plata i nema boljeg standarda. I zbog toga smo se skoncentrisali baš na razvoj. Ne zbog toga što smo zaljubljeni u puteve i aerodrome i u energetske i digitalnu infrastrukturu, nego zato što je to osnovni element razvoja.

Dakle, razvoj ne želimo da zaustavimo, jer bez njega nema ni nove vrijednosti niti mogućnosti za strane investicije, nove prihode i nova radna mjesta, kao što sam rekao.

Logično, ekonomski rast iz 2017. i 2018. godine ne može se posmatrati kao prostor za dodatne troškove i nova zahvatanja, pa ni kada su u pitanju zarade u sektoru obrazovanja, zdravstva ili sektoru bezbjednosti.

A da li su te zarade onakve kakve bih ja želio i kakve bi željela Vlada, naravno da nijesu! Ali ipak smatram da su zarade koje ostvaruju zaposleni u javnom sektoru sasvim pristojne da budem veoma blag i da odražavaju društveno-ekonomski ambijent u kojem živimo, odnosno odražavaju moć naše ekonomije.

Okolnost da u ovom momentu ne možemo povećati zarade zaposlenih, ne znači da se već ne vide rezultati na unapređenju ambijenta i uslova u kojima ti zaposleni žive i rade, kao i na kvalitetu usluga koje građani dobijaju. Odgovoran pristup državnom novcu i održivosti javnih finansija, ne daje nam nažalost za pravo da postignute rezultate već danas pretočimo u uvećavanje zarada u javnom sektoru. Pa čak ni u navedenim, saglasio se sa Vama, veoma značajnim sektorima.

Da budem direktan, Vlada neće kupovati socijalni mir povećanjem zarada bez realnog pokrivača.

Čemu bi vodio tako neodgovoran pristup? Ko će to da plati sem naši građani na koje se Vi pozivate! Sjetimo se ovom prilikom i grčkog scenarija, ili scenarija u kojem se nalaze razvijene evropske ekonomije.

Ne želimo novim generacijama ostavljati veća zaduženja zasnovana na neodgovornoj javnoj potrošnji. Ali hoćemo ekonomski rast, razvojnu infrastrukturu, nove puteve, bolnice i škole. A na temelju svega toga – nova radna mjesta, plaćena onoliko koliko Budžet i realna ekonomija mogu da izdrže.

Dakle poštovani poslanice Konjeviću,

Ne možemo gledati stvari crno-bijelo. Pitate me zašto se ekonomski rast ne reflektuje u višim zaradama. A ne pitate me odakle novac za veću sigurnost na putevima, evropski komfor i kvalitet novih škola i vrtića, mogućnost obavljanja određenih zdravstvenih pregleda u svakom

gradu, ili makar gradu koji je pozamašno bliži od Podgorice. Vidimo da se svakoga dana u nekoj bolnici unapređuju standard i uslovi rada.

Ali ne bježim ni da govorimo o kategorijama koje ste izdvojili, i koje su – ponavljam – vitalno važne.

Primjera radi, u zdravstvu je u protekle dvije godine odobreno 150 novih specijalizacija i 20 subspecijalizacija, povećan broj ljekara na 1000 stanovnika na 3,3 u 2018. godini, u odnosu na 3,4 prosječno u Evropskoj uniji. A početkom 2019. godine oko 160 zdravstvenih radnika i njihovih porodica riješice svoje stambene potrebe.

Ako je u medicinsku opremu uloženo 9,3 miliona eura, u rekonstrukciju i adaptaciju objekata 3,1 miliona, u poboljšanje energetske efikasnosti objekata u zdravstvu 5 miliona – priznaćete da i po kriterijumima koje ste sami postavili u uvodu pitanja, možemo govoriti o uspješnoj ekonomskoj politici. NE u dijelu visine zarada, ali sigurno DA u poboljšanim i unaprijeđenim uslovima rada.

Nastavno osoblje, učenici i njihovi roditelji svjedoci su da se i uslovi rada u prosvjeti popravljaju. Možda ne odmah i u svim obrazovnim ustanovama, ali za posljednje dvije godine u impresivnih 130 objekata!

Za narednu godinu planirano je 42 miliona eura dodatnih ulaganja. Budžet za investicije Ministarstva prosvjete uvećan je za oko 30%, pa će za zamjenu školskog namještaja, informatičku opremu, rekonstrukciju u srednjim stručnim školama biti izdvojeno skoro 10 miliona eura. Iz resorâ su već najavljene aktivnosti na novim objektima – od nove gimnazije u Podgorici, vrtića na Tuškom putu, Zlatici, Starom aerodromu, zatim u Bijelom Polju, Beranama, Plavu, brojnih rekonstrukcija u Podgorici i Kotoru. Zar ne mislite da je ovo korist građana? Zar ne mislite da ovo doprinosi kvalitetu njihovih budžeta.

Na to se nadovezuju vidljiva ulaganja u sportske sale i terene koja dopunski finansiramo preko Ministarstva sporta, čineći dimenziju podrške mladima još snažnijom.

Preko 7. 000 studenata za dvije godine koristilo je benefit Vladine politike izdvajanja za besplatne studije – zar Vi ne računate da utrošenih 2 miliona eura, predstavljaju direktnu pomoć kućnim budžetima tih porodica, koje sada ne izdvajaju sredstva iz svojih zarada za školovanje djece. Zar ne mislite da to nije korist ne studenata, budućih studenata, nego njihovih porodica. Vidite šta se dešava dva dana u Tirani. Studenti štrajkuju zbog visoke školarine koja iznosi minimalna 160 eura, maksimalna 250 eura na prosječnu platu od 350 eura u Albaniji. A mi sa prosječnom zaradom od 510 eura obezbjeđujemo besplatno školovanje svim studentima. E to je rezultat naše ekonomske politike i rasta naše ekonomije. To što Vi nećete da vidite ili ne želite da vidite je Vaš problem.

Takođe, sjetićete se gospodine Konjeviću kada smo, dok ste bili na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova, zajedno radili na poboljšanju opreme i uslova rada, da bismo ublažili nemogućnost značajnijeg povećanja zarada službenicima MUP i UP. A nastavljeno je sa značajnim ulaganjima i poslije Vašeg odlaska. Za prethodne dvije godine, preko 13 miliona eura uloženo je u znavljanje i nabavku nove opreme za policiju. Takođe, plaćeno je preko 280.000 eura za obuke i edukaciju službenika.

Želim da budem direktan – jasno je, uvaženi poslanici, da ovakvih izdvajanja iz budžeta ne može biti bez uspješne ekonomske politike koja daje rezultate. Sviđalo se to nekome ili ne!

Na samom kraju, poslaniče Konjeviću,

Prozvali ste u pitanju postavljenom meni i ministru finansija, ali na to neću detaljnije referisati. Mislim da niko ne bi bio radiji od njega i mene – da smo i budžet i plate mogli planirati na nivou 100% većem nego što je to sada.

Za razliku od komfora poslaničke retorike, odluke koje donosi Vlada moraju biti pravične prema svim strukturama društva, i to nije lako za zemlju koja se razvija, i koja se oslobađa strukturnih i svih drugih deficita. To je poznato svima, dakle, i opozicionim poslanicima. Naše odluke moraju biti lišene prelaznih rješenja, i bilo kakve političke kalkulacije.

A koliko smo dobro radili, ocijenice građani, i svi oni koji su se prepoznali u mom današnjem odgovoru. I to već za manje od dvije godine.

A Vlada će do tada nastaviti jednako odgovorno, bez proizvoljnosti i dnevnopolitičkih aršina da radi na ostvarivanju ciljeva ekonomske politike.

Hvala na pažnji!